

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδη πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος και η Χριστία Αλεξάνδρου, εκπαιδευτικός, που συμμετέκει στο πρόγραμμα εργαστικής έμπειρας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, το οποίο υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και της EuroLife.

www.akti.org.cy

Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός: ένα στοίχημα που δεν πρέπει να χάσει η Κύπρος

«Μέγα το της θαλάσσης κράτος! Μεγάλη η δύναμη της θάλασσας, μας λέει ο Θουκυδίδης. Οι θάλασσες είναι η μεγάλη δύναμη και της Ευρώπης. Γι' αυτό και η βέλτιστη διαχείριση τους αποτελεί μόνιμη έγνοια και προσπάθεια για την ΕΕ. Έτσι, φτάσαμε στην Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική: πρόκειται για μια "ολοκληρωμένη, οριζόντια και διατομεακή θαλάσσια πολιτική της Ευρώπης, η οποία συμπεριλαμβάνει όλες τις παραμέτρους των σχέσεών μας με τις θάλασσες και τους ωκεανούς". Η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική περιλαμβάνει πέντε βασικές διατομεακές πολιτικές, μια από τις οποίες είναι ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, για την έναρξη υλοποίησης του οποίου στην Κύπρο είδαμε τις τελευταίες μέρες δημοσιεύματα (Πολίτης, 30 Ιουλίου). Το σημερινό μου άρθρο δεν εξαντλεί βέβαια το θέμα: στόχος είναι να θιγούν τρία σημαντικά σημεία, τα οποία συνήθως παραλείπουμε στους σχεδιασμούς μας στην Κύπρο, κυρίως όταν το θέμα είναι η θάλασσα και οι ακτές. Σε ένα καλά δομημένο θαλάσσιο Χωροταξικό Σχέδιο λαμβάνονται υπόψη οι αλληλεξαρτήσεις των κλάδων και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που έχουν ως επίκεντρο τη θάλασσα. Ανεξάρτητα αν το θέμα αφορά τη ναυσιπλοΐα και τα λιμάνια, την αιολική ενέργεια, τη θαλάσσια έρευνα, την αλιεία ή τον τουρισμό, μια απόφαση σε έναν τομέα μπορεί να επηρεάσει όλους τους άλλους. Για παράδειγμα, οι εγκαταστάσεις του φυσικού αερίου ή ακόμα και η λειτουργία μας υπεράκτιας

Της
Ξένιας
Ι. Λοϊζίδου*

δραστηριότητας ιχθυοκαλλιέργειας μπορεί να προκαλέσουν διαταραχές στη ναυσιπλοΐα ή τον τουρισμό, που με τη σειρά τους θα έχουν αλυσιδωτές επιπτώσεις στην οικονομία.

Επομένως, ανάλυση κινδύνου και ανάλυση τρωτότητας είναι δύο σημαντικές παράμετροι του ΘΧΣ. Πέραν της συνύπαρξης των δραστηριοτήτων που καθορίζουν οι χρήσεις της θάλασσας, πρέπει να ξέρουμε τι γίνεται σε περίπτωση απατείσησης, πόσο

ποιες περιοχές θα επηρεαστούν, πόσο ευάλωτες είναι οι περιοχές από την ένταση των ίδιων των χρήσεων που θα καθοριστούν. Μια άλλη πολύ σημαντική παράμετρος του ΘΧΣ είναι η επίτευξη συνοχής του με την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων ζωνών. Στον οδικό της χάρτη για τη ΘΣΧ η Επιτροπή αναφέρει: "Η μετάβαση από τον χωροταξικό σχεδιασμό της γης σε εκείνον της θάλασσας είναι κρίσιμης σημασίας και απαιτεί συνοχή μεταξύ θαλάσσιων και

χερσαίων στρατηγικών και σχεδίων, καθώς και συνεκτική εφαρμογή τους. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε μια χωροταξική στρατηγική για τον μεταβατικό χώρο μεταξύ ξηράς και θάλασσας, ο οποίος αποτελεί μέρος της διαδικασίας της ολοκληρωμένης διαχείρισης παράκτιων ζωνών (ΟΔΠΖ). Εξουσίες και αναπόσταση σημαντικοί μοχλοί οικονομικής μεγέθυνσης. Οχι αποσπασιματικές και μη συνεκτικές προσεγγίσεις! Θα έλεγα ότι πρόκειται για ένα στοίχημα: θα καταφέρουμε να πρωθήσουμε ένα ΘΧΣ στην Κύπρο επί της ουσίας, ή απλώς θα ικανοποιήσουμε τυπικά και επιφανειακά τις ευρωπαϊκές μας υποχρεώσεις;

Στον τομέα της έρευνας: τα "δεδομέ-

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ...

... στις παραλίες μας!

Το λέει συχνά ο Γλαύκος ο Καριόλου: η Κύπρος είναι νησί χωρίς νησιώτες! Δεν έχουμε θαλασσινή συνείδηση, αις το παραδεχτούμε και αις κάνουμε κάτι γι' αυτό. Παρακολουθούσα πρόσφατα τον κόσμο σε διάφορες παραλίες της Κύπρου: ο κακός χαμός στα κρεβατάκια και τις ομπρέλες, μπίρες, φραπέδες, τσιγάρα, ηλιοθεραπείες και μετρημένοι στα δάκτυλα αυτοί που κολυμπούσαν. Τα δε παιδιά, έξω-έξω, άντε μέχρι το γόνατο στο νερό! Και ήταν Κυπραίοι, μην μου πει κανείς ότι είναι οι τουρίστες. Έχουμε τόσες ωραίες θάλασσες και είμαστε λιάσις που ρέπει προς την παχυσαρκία και τις αρρώστιες από κακή ζωή! Δεν γίνεται! Μήπως μια σκέψη είναι να κάνουμε πιο "ελκυστικές" τις παραλίες

μας; Ας δοκιμάσουμε να βάλουμε πλωτά παιχνίδια, τραμπολίνα, νεροτσουλίθρες, βατήρες, χιλια ωραία και ασφαλή παιχνίδια για μικρούς και μεγάλους. Να τα βάλουν όμως οι δήμοι, χωρίς χρεώσεις, που κάνουν τη χρήση τους απαγορευτική (για δοκιμάστε να κάνετε ποδήλατο της θάλασσας σε μια παραλία μας: οι τιμές είναι τέτοιες που δεν είσαι σίγουρος αν το ενοικίασες ή αν το αγόρασες! Έλεος!). Ξέρω, πολλοί θα πουν "δεν είναι λουναντάρκι οι ακτές μας". Δεν θα διαφωνήσω. Αλλά με λύσεις ελαφριές και κινητές όπως είναι τα πλωτά, μπορούμε να κάνουμε την αλλαγή! Μεράκι, φαντασία και γνώση χρειάζεται. Άντε, παράκτιοι δήμαρχοι μας. Κάντε την αρχή!

ΕΛ

ZΩ!

σε μια Ευρώπη...
που νοιάζεται για
τα σκουπίδια της
θάλασσας!

Τα σκουπίδια έχουν πνίξει τις θάλασσες και τους ωκεανούς μας. Τα θαλασσοπούλια και τα ζώα της θάλασσας πνίγονται από τα πλαστικά και τις σακούλες. Κομματάκια πλαστικού έχουν ανιχνεύθει στα στομάχια των φαριών που τρώμε, έχουν περάσει δηλαδή τα σκουπίδια στην τροφική μας αλυσίδα! Οι θάλασσες μας έχουν γίνει χωματερές: τα σκουπίδια είτε τα πετάμε κατευθείαν είτε φτάνουν στη θάλασσα με τα ποτάμια. Σε πολλές περιοχές έχουν ξεπεραστεί τα όρια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε εκστρατεία για τη θαλάσσια σκουπίδια. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και το ερευνητικό έργο MARLISCO, που υποστηρίζεται από το ευρωπαϊκό 7ο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα, ξεκίνησε πριν έναν μήνα και έχει σαν στόχο την καταγραφή πρακτικών και λύσεων που μπορούν να εφαρμοστούν σε κάθε χώρα, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των σκουπιδιών στη θάλασσα και την ενημέρωση όλων. Στο έργο συμμετέχουν 20 εταίροι / ερευνητικά κέντρα και τοπικές αρχές, από 15 χώρες. Από την Κύπρο συμμετέχουν οι σύμβουλοι - ερευνητές ISOTECH. Η συμμετοχή όλων σε αυτή την προσπάθεια είναι σημαντική. Ενημερωθείτε!

ΕΛ